

ԽՈՍՔ ԲԱՐԻ ԵՐԹԻ

«Զորավար Մեպուհ պատմաքաղաքական վերլուծական կենտրոն» ՀԿ որոշմամբ ընթերցողի դատին է ներկայացվում մի նոր գիտական հանդես՝ «Պատմություն և քաղաքականություն» փոքր ինչ արտառոց վերտառությամբ: Արտառոց այն պատճառով, որ արտաքուստ կարող է այն տպավորությունը ստեղծվել, թե ի՞նչ նոր բան այն պետք է պարունակի և նաև՝ չէ՞ որ պատմությունն ինքնին քաղաքական գիտություն է և նրա գլխավոր բաղկացուցիչը քաղաքական դեպքերն են, որն ինքնին նշանակում է, որ կարող էր այս երկու եզրույթներից բաղկացած չլինել հանդեսի խորագիրը: Բայց դա պատահական չի արված, որովհետև նրա գլխավոր նպատակը պատմաքաղաքական իրադարձությունների մատուցումն է՝ արդի հայ քաղաքական մտքի արդյունավետությանը ծառայելու միտումով և այն պատմագիտական հայեցակետերի մերժումը, որոնց անհրաժեշտությունը մեր ժողովրդի, մեր պետական և ոչ պետական քաղաքական մտքի կուռ և ամբողջական դարձներու տեսանկյունից վաղուց սպառել են իրենց: Քաղաքականությունը լայն և խորը հասկացողություն է, որը մարտավարությունն ու ռազմավարությունն է ոչ միայն քաղաքական պայքարի, այլև՝ տնտեսական, մշակութային, իրավական ուղղությունների զարգացման: Այսինքն՝ սրանք նույնպես ունեն իրենց զարգացման քաղաքականությունը, որոնցից յուրաքանչյուրի ճիշտ ընտրությունն ուղիղ համեմատական է մնացյալների ճիշտ ընթացքին: Ուստի և, հանդեսի նպատակը ոչ միայն պատմաքաղաքական իրադարձությունների մատուցումն ու վերլուծությունն է, այլև այն քաղաքականությունների, որոնք պատմական տարբեր ժամանակներում որդեգրվել են՝ ունենալով առավել կամ պակաս արդյունավետություն: Կարևոր է համարվում նաև պատմության և քաղաքականության իմաստասիրական ընկալումը: Իմաստավորել պատմությունը կամ քաղաքականությունը նշանակում է՝ փնտրել և գտնել այն տրամաբանությունը, որը բնորոշ է դրանց ընթացքին: Ընդ որում, զարգացման գործընթացներում

տրամաբանության բացակայությունների առկայության բացահայտումները նույնպես պահանջում է իմաստասիրական մոտեցում: Պատմության և քաղաքականության զարգացման նկատմամբ իմաստասիրական մոտեցման կիրառումը հանգեցնում է ապաքաղաքական պատմագիտության ստեղծմանը, նույն մոտեցման մշակութային ոլորտի վրա տարածումը նպաստում է դրա մեջ արտաքին միջամտության չափերի ճշգրտմանը, որը շատ կարևոր է ազգային ինքնությունը պահելու տեսանկյունից: Նույնը կարելի տարածել նաև այլ ոլորտների վրա: Ընդհանրացումը մեկն է՝ հանդեսի նպատակն է պատմադաքական, մշակութային, տնտեսական և այլ իրադարձությունների իմաստասիրական վերլուծություններով ամեն կերպ փորձել վեր հանել այն ուղին դրանցից յուրաքանչյուրում, որ բերել է ամուր պետականության, ազգային կուռ կամքի և համախմբման, այլ խոսքով՝ հաղթանակների: Եվ վերջապես, հանդեսի խմբագրական խորհուրդն իր ողջ ջանքերն ի մի է բերելու՝ ընդհանրության հասցնելու համար այն պարզ ճշմարտությունը, որ ամուր պետականության առկայությունն է ազգերի զարգացման հիմքը և որ ուժն ու հզորությունը կարող են իշխել նաև փոքրիկ պետություններում, եթե դրանց քաղաքական գաղափարախոսության հիմքում ընդգրկված են կամքը և խելքը: Այդ մասին են վկայում հայոց բազմադարյան պատմության բավական շատ դրվագներ, որոնք նորովի են վեր հանվելու:

Մնում է հանդեսին մաղթել հաջող երթ՝ տարաբնույթ գաղափարախոսությունների էքսպանսիայի առաջ գտնվող գիտական մտքի դժվարին ճանպարհով:

Աշոտ Ներսիսյան

Պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր,
«Պատմություն և Քաղաքականություն» հանդեսի գլխավոր խմբագիր,
«Զորավար Սեպուհ պատմաքաղաքական վերլուծական կենտրոն» ՀԿ
նախագահ